

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 495. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139954325616/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

noget fra kirkesalmen helt forskelligt, men i sin art lige så løddigt (som nykompositionerne til Ingemanns morgen- og aftensange og de bedste af Grundtvigs bibelviser); endelig kan de mislykkes; de verdslige melodiforlægs holdning kan være så følsom, deres udformning og forsiring så elegant, at de — ihvertfald for nutidens kirkemusikalske opfattelse — i nogen grad forvansker et religiøst indhold. Dette sidste problem møder vi ikke mindst hos Brorson, ja, naturligvis hos pietismen som helhed. Den spænder fra den traditionelle brug af reformationskoralen helt ud og op til Joh. Seb. Bachs passionskunst og, mellem disse højdepunkter, over et broget område af småarier, miniaturekantater og instrumentaldanse. Deres melodisk er da aldrig, sådan som reformationens, i sin helhed blevet kirkens eller folkets. Men den bevarer sin historiske værdi, idet den fortæller os om den etos, pietisterne tillagde deres egne tekster. Om åndelig sang var almindeligere i vore hjem, ville den også være mindre underkendt i dag.

Om Brorson kunne man fristes til indledende at sige, at til hans store strofeforbrug svarer et lignende stort melodiforbrug. Rigtigere udtrykker man det dog således, at strofeforbruget er fremkaldt af de mange melodier, som Brorson oversatte tekster til. Skal man have et indtryk af Brorson-melodierne, af forholdet mellem gammelt og nyt, traditionelt og afvigende, er der ingen vej uden om den leksikalske opstilling; selve stoffet må fremlægges før en ræsonnerende gennemgang. Undersøgelsen må falde i to dele. Til opstillingen af *Klenodie-melodierne* har vi Brorsons egne melodiangivelser eller angivelser af de tekstforlæg, han har oversat fra, trykt i *Tønderhefterne* og *Klenodie-udgaverne*, og dertil en del håndskrevne tilføjelser¹⁾ i Universitetsbibliotekets eksemplar(er) af *Tønderhefterne*²⁾ og *Klenodiets* førsteudgave. Arbejdet består her dels i at efterspore, hvad melodiangivelserne må tænkes at dække over (en melodi kan gå under flere navne; omvendt kan flere melodier gå under samme navn), dels, hvor kun et tekstforlæg er angivet, at finde den melodi eller melodigruppe, som må antages at have været kendt

¹⁾ — med en noget skiftende skrift, der næppe tør identificeres med Brorsons egen, men må karakteriseres som stammende fra det 18. årh.

²⁾ Univ.Lib. O. 3380; O. 3386; O. 3389.